

Til bredejere,
myndigheder og interesseorganisationer

Vækst og Bæredygtighed
Teknik og Miljø
Fredensvej 1
5900 Rudkøbing
Tlf. 63 51 60 00
teknik.miljoe@langelandkommune.dk

Dato: 11-01-2022 J.nr. 21/12101 Ref.: rimaf1

Afgørelse om nedklassificering af rørlagt delstrækning af vandløbet Bregnemosen

Langeland Kommune planlægger at ændre klassificeringen af en række vandløb og har opstillet kriterier for, hvornår et vandløb skal være klassificeret som offentligt, og dermed vedligeholdes af kommunen.

Delstrækningen af Bregnemosen fra st. 0 til 1584 m samt tilløbet i st. 463, opfylder ikke de opstillede kriterier for, at det i fremtiden skal være et offentligt vandløb. Langeland Kommune ønsker derfor at nedklassificere vandløbet til privat, hvor vedligeholdelsespligten samt den økonomiske byrde heraf flyttes fra det offentlige til de private bredejere.

Den 7. december 2021 modtog du et partshøringsbrev, hvor vi præsenterede forslaget om at ændre vandløbets status fra offentligt til privat. Kommunen har modtaget 2 hørings svar i høringsperiode, som kommenteres i denne afgørelse.

Afgørelse efter vandløbsloven

Efter vandløbslovens § 10 (lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019) samt § 3 i bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb nedklassificerer Langeland Kommune som vandløbsmyndighed hermed Bregnemosen fra st. 0 m til st. 1584 m samt tilløbet i st. 463 fra offentligt til privat vandløb.

Vandløbet er nedklassificeret med virkning fra 1. februar 2022, jf. § 3, stk. 4 i ovennævnte bekendtgørelse, hvor vedligeholdelsespligten overgår til bredejerne, jf. lovens § 35.

I øvrigt gælder det, at:

- Kommunen vedligeholder vandløbsstrækningen frem til overdragelsestidspunktet
- Efter overdragelsestidspunktet overgår den fremtidige vedligeholdelse af den nedklassificerede strækning fra kommunen til de pågældende bredejere.
- Vandløbsstrækningens regulativ ophæves.
- Vandløbsstrækningen er fortsat omfattet af vandløbslovens bestemmelser.

Baggrund

Langeland Kommune har som en konsekvens af kommunalreformen i dag administrationen herunder vedligeholdelsespligten af offentlige vandløb fra de tidligere kommuner og fra Fyns Amt.

En gennemgang af regulativerne for disse vandløb har vist, at der i de tidligere kommuner og i amtet lå forskellige kriterier til grund for, hvorvidt et vandløb har været offentligt eller privat.

Om et vandløb er offentligt eller privat har ikke noget at gøre med, hvem der ejer vandløbet. Den enkelte bredejer ejer altså vandløbet uanset vandløbets klassifikation som offentligt eller privat. Betegnelsen offentligt eller privat vandløb refererer udelukkende til hvem der har vedligeholdelsespligten og ikke ejerskabet.

Udgangspunktet bør være, at bredejerne langs vandløbene behandles efter et ensartet sæt regler i kommunen. Desuden bør kommunen kun afholde udgifter til vandløbsvedligeholdelse i de vandløb, som har offentlig interesse.

Langeland Kommune har derfor udarbejdet en redegørelse¹ for omklassificering af vandløb i kommunen, hvor der er opstillet nogle kriterier herfor.

De fastsatte kriterier for en nedklassificering er:

1. Vandløb anlagt til særlige formål.
2. Vandløb som kun tjener private formål og kun fører vand fra få hektar.
3. Vandløb med ingen eller lav miljømæssig eller biologisk interesse.
4. Vandløb som ikke i betydeligt omfang modtager overflade- og spildevand fra offentlige anlæg.

Uanset de opstillede kriterier vil det i praksis være nødvendigt at foretage en konkret faglig vurdering om vandløbets fremtidige klassificering for hvert enkelt vandløb. Ofte vil vandløb falde ind i flere af ovennævnte kategorier, som styrker beslutningen om en nedklassificering.

Kommunalbestyrelsen har d. 14. juni 2021 vedtaget, at Teknisk Forvaltning igangsætter arbejdet med at nedklassificere vandløb i kommunen efter kriterier beskrevet i *Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb*.

Vandløbet Bregnemosen er en del af denne plan. Nedenfor er der redegjort for, hvorfor en delstrækning af vandløbet kan nedklassificeres.

Bregnemosen

Det er hele den offentlige rørlagte strækning af Bregnemosen med tilløb, der ønskes nedklassificeret. Det vil være Bregnemosen fra st. 0 til 1584 m samt tilløbet i st. 463, der er angivet i gældende vandløbsregulativer. Strækningen er markeret på figur 1.

Nedklassificeringen begrundes med, at der kun er få offentlige interesser tilknyttet vandløbet.

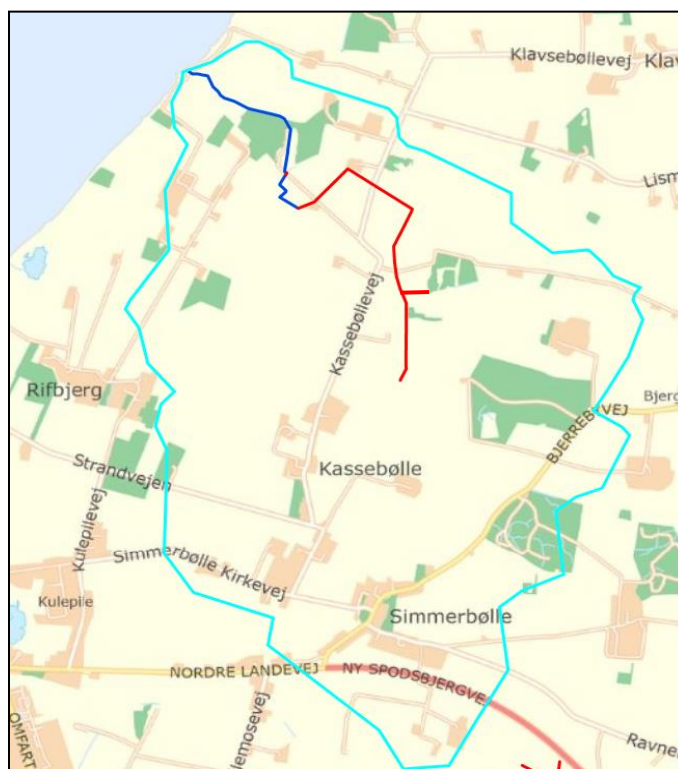
¹ Redegørelse og kriterier for klassificering af vandløb i Langeland Kommune kan findes på kommunens hjemmeside under vandløb.

Det offentlige vandløb Bregnemosen lå før kommunalreformen i skel mellem Tranekær Kommune og Rudkøbing Kommune og er derfor beskrevet i regulativer i de tidligere respektive kommuner. Således er den øvre rørlagte strækning beskrevet i Tranekær Kommunes regulativ nr. 14, *Bregnemose* og Rudkøbing Kommunes regulativ nr. 9, *Bregnemosen m. tilløb*.

Det offentlige vandløb Bregnemosen omfatter en samlet strækning på 2686 m, hvoraf 1102 meter består af en åben rende med udløb i kysten og 1584 m er rørlagt. Det er denne øvre rørlagte strækning af vandløbet, der tænkes nedklassificeret. Den øverste rørlagte del er vandløbet, opstrøms for den offentlige strækning er i dag klassificeret som privat.

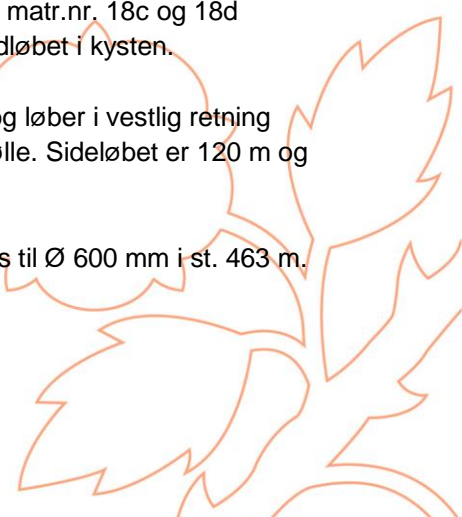

Figur 1. Bregnemoseafløbets placering og opland (turkis), hvor den åbne del af vandløbet er markeret med blå og den rørlagte med tilløb med rød. Det er denne øvre rørlagte strækning, der nedklassificeres.

Hovedløbet af det offentlige vandløb udspringer i skel mellem matr.nr. 2h Kassebølle By, Simmerbølle og matr.nr. 8, Simmerbølle By, Simmerbølle ca. 78 m syd for disse to matriklers nordskel og forløber herfra med overvejende nordlig retning. Den rørlagte strækning slutter i skel mellem matr.nr. 18c og 18d Kassebølle By, Simmerbølle hvor vandløbet fortsætter i åben rende frem til udløbet i kysten.

Sideløbet udspringer i skel mellem matr.nr. 7f og 7c Skebjerg By, Tullebølle og løber i vestlig retning herfra, til det støder til hovedløbet (st. 463) matr.nr. 6b Rifbjerg By, Simmerbølle. Sideløbet er 120 m og rørlagt.

Vandløbets rørlagte forløb starter i st. 0 m i dimensionen Ø 500 mm som øges til Ø 600 mm i st. 463 m.

Vandløbet ikke er målsat i statens vandområdeplaner og mens den nedstrøms åbne del af vandløbet er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3² er den opstrøms rørlagte del ikke omfattet af denne beskyttelse.

Tilløbet i st. 463 afvander et 3,6 ha stort område med beskyttet mose (Bregnemosen), eng og sø jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Omklassificering af et vandløb påvirker ikke tilstanden af den beskyttede natur, men flytter alene vedligeholdelsespligten fra det offentlige til bredejereren.

Bregnemosen, som delvist ønskes nedklassificeret, afvander et opland på 573 ha. Heraf udgør kun ca. 9,5 ha offentlige vejarealer og 3,8 ha øvrige offentlige arealer, hvoraf 0,3 ha af de 3,8 ha er befæstede. Dette svarer til svarende til 2,3 % af det samlede vandløbsopland udgøres af offentlige arealer, eller at 1,7 % af oplandet udgøres af offentlige befæstede arealer. Dyrkede landbrugsarealer udgør langt hovedparten af oplandet.

Til sagens belysning har kommunen i det følgende anvendt den beregningsmetode, som Miljø- og Fødevarerklagenævnet benytter til at godtgøre vandbidraget fra befæstede arealer. Nævnets praksis er, at der ved vurderingen af, hvorvidt et vandløb kan nedklassificeres, skal benyttes en beregningsmodel der tager udgangspunkt i den faktisk tilkomne mængde af regnvand til vandløbet, som repræsentativ for, hvad der afledes af vand til vandløbet over året.

Den gennemsnitlige årlige nedbør er 720 mm/år ifølge DMI's klimagrid, men øges til 871 mm som følge af den korrigerede nedbør til åbne terrænoverfald (Nkor), der tager højde for bl.a. fordampning og vindpåvirkning i og omkring nedbørsmåleren.

I Miljøministeriets redegørelse for grundvandskortlægning i Langeland Kommune, 2015³ er det oplyst, at den gennemsnitlige grundvandsdannelse i hele området er beregnet til 25 mm/år. Ifølge DMI's klimagrid er nedbørsoverskuddet ca. 326 mm/år. Det svarer til at ca. 300 mm løber til vandløbet.

Kommunen vurderer, at hovedparten af nedbørsoverskuddet fra befæstede arealer løber ud i vandløbet, hvilket erfaringsmæssigt ligeledes anvendes som grundlag ved dimensionering af regnvandsledninger, hvor afløbskoefficienten sættes til 1 (100 %), svarende til, at ca. 100 % af bruttonedbøren, der lander på asfaltbefæstede arealer, løber til vandløbet.

Ved anvendelse af ovennævnte værdier kan det opgøres at 5 % af den samlede beregnede vandføring i Bregnemosen stammer fra vand fra offentlige befæstede arealer (9,8 ha offentligt befæstet areal med 871 mm og 563,2 ha opland med 301 mm vand til vandløb).

Bebyggelsen indenfor oplandet udgøres af landsbyerne Simmerbølle og Kassebølle herudover spredt bebyggelse. I oplandet er der ca. 87 private ejendomme samt 5 private virksomheder hvoraf 41 private ejendomme og de 5 virksomheder ligger i forbindelse med det fælleskloakerede netværk. De resterende spredte ejendomme har privat spildevandsrensning.

Konklusion

På baggrund af ovennævnte lægger Langeland Kommune til grund, at vandløbet Bregnemosen med tilløb på strækningen st. 0 til st. 1584 m kan nedklassificeres. Nedklassificeringen begrundes med, at der

² Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse

³ Redegørelse for Langeland. Afgiftsfinansieret grundvandskortlægning 2015. Juni 2015. Rambøll. Naturstyrelsen Odense.

er tale om et rørlagt vandløb med hovedsageligt private interesser tilknyttet, og at 95 % af den årlige vandføring stammer fra private arealer, hvorfor kommunen lægger til grund, at vandløbets primære formål er afledning af vand fra private arealer.

Som med den øverste private rørlagte strækning er der ved nærværende offentlige rørlagte strækning heller ikke væsentligt større offentlige interesser tilknyttet strækningen, som kan begrunde at vandløbet skal bibeholdes som offentligt.

På tilsvarende vis lægger kommune til grund, at beskyttelseshensynet til Bregnemosen, der afvandes af tilløbet til vandløbet Bregnemosen efter nedklassificeringen kan varetages af private lodsejere som ved naturarealer.

Overdragelse

I forbindelse med overdragelsen opfylder kommunen sin vedligeholdelsesforpligtigelse i vandløbet i 2021 i henhold til gældende regulativer og vedligeholdelsesterminer. Vandløbet overdrages til private 1. marts 2022 i regulativmæssig og vedligeholdt stand.

Lovhjemmel

Klassificeringen af vandløb i henholdsvis offentlige eller private reguleres i vandløbsloven⁴ med tilknyttende bekendtgørelse kilde om klassifikation og registrering af vandløb⁵.

Efter lovens § 10 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse. I bekendtgørelsens § 3 kan vandløbsmyndigheden bestemme, at offentlige vandløb eller vandløbsstrækninger nedklassificeres til private vandløb, når de vurderes at tjene private formål. Efter § 3, stk. 1 kan vandløbsstrækninger nedklassificeres til private vandløb, når de vurderes primært at tjene private formål.

Efter § 3, stk. 4 skal afgørelsen ledsages af en dato for nedklassificeringen.

Ved nedklassificering overgår vedligeholdelsen fra det offentlige til private, idet efter lovens § 35 påhviler vedligeholdelsen af private vandløbs bredejerne.

Efter vandløbslovens § 27 skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.

Partshøring

Ved partshøringen har 2 lodsejere indsendt høringssvar med indsigelse imod planerne for nedklassificeringen af delstrækningen af Bregnemosen.

Lodsejerhenvendelserne og Langeland Kommunes behandling heraf fremgår af følgende:

Indsigelse nr. 1:

Jeg ønsker ikke at vedligeholde rørledningen efterfølgende.

---

⁴ Miljø- og Fødevarerministeriets lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb

⁵ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 838 af 27. juni 2016 om klassifikation og registrering af vandløb

Hvis forslaget ændres til at kommunen vedligeholder rørledningen, kan jeg tilslutte mig forslaget.

Langeland Kommunes bemærkninger til indsigelsen:

Klassifikationen som offentligt eller privat vandløb omhandler alene fordelingen af vedligeholdelsesforpligtigheden ved vandløbet. Alle vandløb ejes af bredejer (lodsejer langs vandløbet). At vandløbet er offentligt, betyder alene at kommunen har vedligeholdelsen. Ved en nedklassificering leveres vedligeholdelsen af vandløbet tilbage til bredejer.

Indsigelse nr. 2:

Det fremgår af høringsbrevet, at der til den rørlagte strækning afledes vand fra offentlige befæstede arealer på 9,8 ha med en regnmængde på 871 mm, svarende til 85.358 m³ pr. år, og at dette skulle udgøre 5% af den samlede beregnede vandmængde. Dette bestrides. Det fremgår af regulativ for vandløb nr. 9 Bregnemosen m. tilløb, at rørledningen ligger i niveau 5,66 faldende til 3,23. Det giver som minimum ikke mening at medregne arealer beliggende under niveau 3,23, og man kan derfor ikke "bare" medregne et areal på 562,2 ha og beregne, hvilken vandmængde dette giver. Grundlæggende bestrides arealets størrelse særligt i forhold til, at der er tale om et rørlagt vandløb, hvor der ikke er nogen fyldestgørende dokumentation for, i hvilket omfang der faktisk sker vandaflledning fra private arealer til det pågældende rørlagte vandløb. Dernæst bestrides selvsagt, at der medregnes vandaflledning fra arealer, der ligger under niveau for det rørlagte vandløb.

Forudsætningerne for kommunens beregning og konklusion er med andre ord ikke korrekte.

Af følgebrevet vedr. økonomi ved vedligehold af private og offentlige vandløb, da fremgår det følgende:

"På bundlinjen er det altid bredejer – den der ejer jorden, hvorpå rørledningen ligger – der skal betale enten det hele eller det meste afhængig af klassifikation"

Det er ikke retvisende. Ved opretholdelsen af det rørlagte vandløb som offentlig fordeles udgifter til evt. ny rørlægning efter vandløbslovens kap. 6, dvs. først og fremmest § 24, hvor det er grundejerne, der har nytte af foranstaltningerne, jf. stk. 1 – dvs., hvis man skulle tage kommunens beregning af vandaflledning til indtægt, så var det grundejerne for hele det påståede opland på 570,0 ha, som udgifterne skulle fordeles imellem – og med mulighed efter stk. 2, at kommunen, som vandløbsmyndighed, helt eller delvis kunne afholde udgifterne. Ved nedklassificeringen så vil en evt. ny rørlægning som anført netop påhvile bredejer efter vandløbslovens § 35.

Det synes, at nedklassificeringen fra kommunens side mest af alt sker for at overvælte udgifterne til en evt. ny rørlægning over på nogle få grundejere, hvis grunde vandløbet er beliggende på, fordi man fra vandløbsmyndighedens side ikke har en reel viden om, hvilke grundejere det rørlagte vandløb tjener til nytte for, og derfor gør brug af nogle forkerte forudsætninger for at nedtone det offentliges nytte af vandløbet.

Det henstilles derfor til, at man ikke nedklassificerer det rørlagte vandløb, og skulle det således en gang i fremtiden være behov for en evt. ny rørlægning, så vil kommunen som vandløbsmyndighed kunne træffe afgørelse om fordelingen af udgifterne hertil ud fra vandløbslovens § 24, stk. 1.

Langeland Kommunes bemærkninger til indsigelsen:

Til alle vandløb er der knyttet et opland, hvorfra det modtager vand. Et vandløbs opland er fastsat ud fra topografiske og geologiske forhold. Dvs. at vandet der strømmer til et vandløb ikke alene afgøres ud fra terrænets højdeforhold men også dets underjordiske grundvandsforhold. Disse oplande ligger offentligt tilgængeligt på kommunens kortviser på hjemmesiden og kan ses under temalaget "vandløb".

Vedr. den økonomiske byrde ved rørlagte vandløb.

I følgebrev om økonomisk byrde står rigtig nok skrevet, at det altid er bredejer, der skal betale enten det hele det meste afhængig af klassifikation. Herved henvises til bredejers fulde byrde ved omlægning af private vandløb og bredejers byrde, når omkostninger ved regulering (ved privat/offentligt vandløb) kan fordeles mellem nyttehavere. I sidstnævnte tilfælde, vil bredejer sandsynligvis vil få tildelt den største byrde, idet han har den umiddelbare største nytte af rørledning.

Byrdefordelingen ved rørlagte vandløb blev netop indskrevet i vandløbsloven for at sikre, at kommuner ikke skulle bebyrdes af rørlagte vandløb, der er rørlagt til private formål som f.eks. dyrkning af landbrugsjord. Byrden ligger altså fortrinsvist hos bredejer, der har nytte af rørlægningen. Derfor er det også alene det almindelige vedligehold samt udskiftning af enkelte rør, der ikke længere varetages af kommunen ved en nedklassificering. Kommunen er fortsat vandløbsmyndighed efter nedklassificeringen.

Langeland Kommune finder ikke på baggrund af indsigelserne anledning til at ændre på indstillingen om at nedklassificere vandløbet.

Klagevejledning

Langeland Kommunes afgørelse om nedklassificering af vandløbet, Bregnemosen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter vandløbslovens § 80 af den, afgørelsen er rettet til samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. lovens § 84.

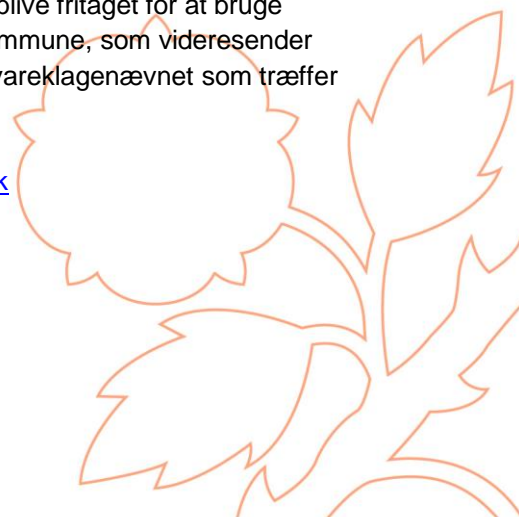
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentliggjort. Afgørelsen vil blive annonceret på Langeland Kommunes hjemmeside.

Indsendelse af klage En klage indsendes elektronisk via den såkaldte Klageportal. Et link hertil findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk, hvor man logger ind med fx NEM-ID.

Klagen videresendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Langeland Kommune, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevarerklagenævnet som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan kontaktes på nh@naevneneshus.dk

Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Klagen sendes først videre, når gebyret er betalt.

Med venlig hilsen

Rikke de Neergaard
Biolog

Afgørelsen er sendt til:

- Bredejere langs delstrækningen af Bregnemosen.
- Myndigheder og interesseorganisationer heriblandt Miljøstyrelsen samt Landbrugsstyrelsen.

